

Martinus

www.martinus.hu

a Szombathelyi Egyházmegye havilapja

VIII. ÉVFOLYAM 8. SZÁM • 2015. AUGUSZTUS • ÁRA: 170 Ft

„Minden keresztény közösség legyen befogadó otthon azok számára, akik Istent keresik, akik egy testvért keresnek, aki meghallgatja őket.”

(Ferenc pápa)

Én nem hiszek!

Németh Norbert atya válaszai a nem hívők kérdéseire
2-3. oldal

A „jókedv rendje”

A szaléziák bemutatkozása
11. oldal

Ne akarjunk hamis elvárásoknak megfelelni

Interjú Molnár Szabolcs atyával
14-15. oldal

Én nem hiszek!

A vallásos ember az élet számos területén találkozhat nem hívőkkel vagy vallásukat nem gyakorlókkal, akikkel beszélgetve, amint szóba kerül a vallás témája, gyakran előkerülnek olyan kérdések, melyek szinte minden ilyen alkalommal elhangoznak. Összegyűjtöttünk néhányat ezek közül, és megpróbáltunk rá választ adni, reményeink szerint ezzel is segítve a hívők és a nem hívők közötti párbeszédet.

Minek szólnak bele a papok a házasságba, mikor ők nem is élnek abban?

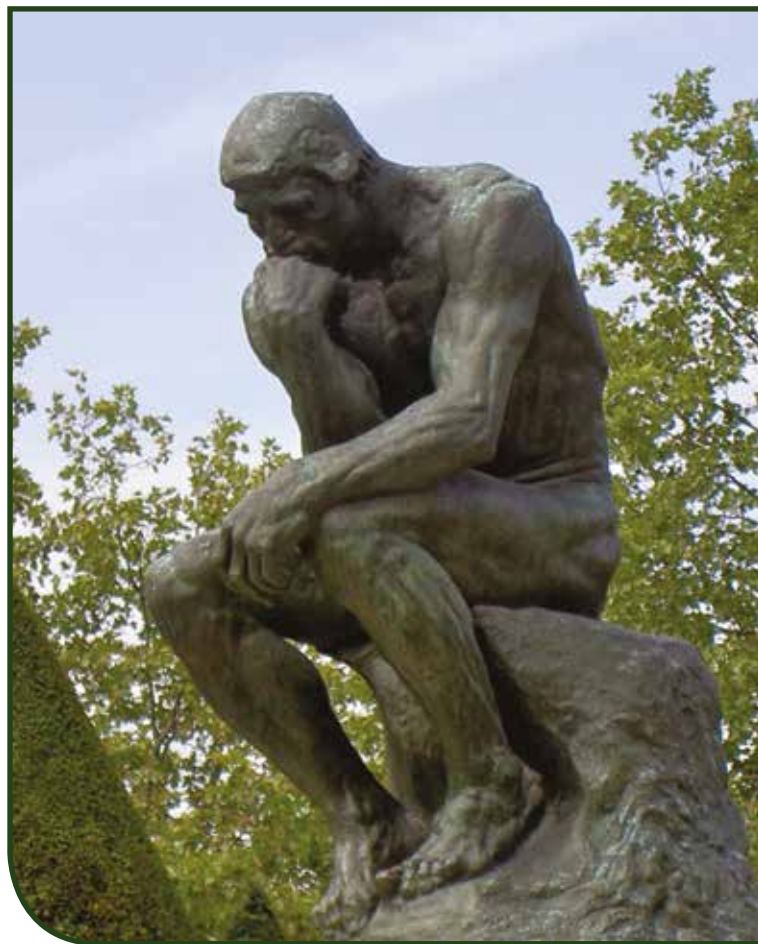
Ez a kérdés azt veti fel, miért nem marad a szuster a kaptafánál, magyarul: egy pap miért nem csak esket, temet, keresztel és miséz? Az ismert anekdota szerint, egy orvosnak sem kell vakbél problémákkal küzdenie ahhoz, hogy azt gyógyítani tudja.

Egyrészt azt gondolom, hogy aki nem lenne jó családapa, abból nem lesz jó pap, így egy papban is meg kell, hogy legyenek azok a tulajdonságok, vonások és válaszok, amelyekkel házasságban és családban élők segítségére tud lenni. Másrészt a papnak is vannak tapasztalatai a családról és a házasságról, hiszen a pap is házasságban születik és jó esetben, családban nőhet fel.

Azt is fontos tudni, hogy egy pap éppen a szolgálata miatt (gyóntatások, lelki beszélgetések és családcsoporthoz vezetése) nemcsak egy családnak az életébe, hanem sok-sok házasságba és családi életbe, szituációba belelát, észlelve olyan örömeket vagy éppen megpróbáltatásokat, amelyekről egy, a saját házasságát és családi életét jól ismerő embernek elképzelései sincsenek. Mondhatni, hogy a családokkal és házasságokkal foglalkozó lelkipásztornak a közvetett tapasztalatai a házasságról és a családról szélesebb körűek, mint annak, aki csak a saját házasságát ismeri.

Egy napos korában meghalt az öcsém. Nem tudom elhinni, hogy van Isten...

A szeretett személy elvesztése mindig fájdalmas esemény. Ahhoz, hogy a gyászoló személy fel tudja dolgozni a veszteséget, egészséges módon kell átélnie a gyászolás folyamatát. Ebben akár egy hívő közösség vagy maga a lelkipásztor segítheti őt (a gyász egyes fázisaiban), és

megerősítheti az örök életbe és Isten szeretetébe vetett hitét. Hit nélkül (Istenbe és az örök életben történő újbóli találkozásba vetett hit nélkül) egy szeretett személy elvesztése feldolgozhatatlan esemény.

Ha eltörölnék a cölibátust, nem lennének pedofil botrányok.

Erre a megjegyzésre a következő ténnyel kívánok válaszolni. A szakemberek véleményéből egyértelműen kiderül, hogy a gyermekek ellen elkövetett szexuális és fizikai visszaélések döntő része, 4/5-e a családban történik mostohák és élettársak, de sajnos nemegyszer, a vér szerinti szülők részéről is. A maradék, az esetek 1/5-e pedig a családon kívül történik, de zömében ezeket sem egyháziak követik el. Félreértés ne essék, minden egyes eset súlyos bűn, az egyháziak által elkövetett esetek pedig minősítetten súlyos bűnöknek számítanak. De azt felháborítóan tartom, hogy csak ezekkel, az egészhez viszonyítva kevés számú esetekkel foglalkoznak a médiában, s mindezt úgy állítva be, mintha ezek jellemzően egyháziak által elkövetett bűnök lennének.

Martinus
a Szabolcsei Egyházmegye hivatalos lapja

martinuskiado.hu • Felelős kiadó: Teklits Tamás igazgató

Főszerkesztő: Ipacs Bence • **Szerkesztők:** Déri Péter, H. Pezenhófer Brigitta, Kovács József, Molnár Péter, Salamon Viktória, Teklits Tamás • **Nyomdai kivitelezés:** Premier Nyomda Kft. (1117 Budapest, Budafoki út 64.) • **Felelős vezető:** Hlinka Zsolt • **Kiadó:** Martinus Könyv- és Folyóirat Kiadó (9700 Szombathely, Berzsenyi Dániel tér 3.) • Telefon: 94/513-191 • E-mail: info@martinuskiado.hu • Internet: www.

martinuskiado.hu • **Felelős kiadó:** Teklits Tamás igazgató • **ISSN 2060-145X** • Az újságban található cikkek a forrás megjelölésével szabadon felhasználhatók.

A katolikus hit nevében hosszú időn keresztül hátráltatták a tudomány fejlődését, ártatlan embereket kínoztak és öltek meg. Az Egyház szent és / vagy bűnös?

Valóban, sokan úgy hiszik, hogy a tudomány vilásképe és a hit vilásképe vetélytársa egymásnak: ahogy a tudomány halad előre, úgy csökken a hit viláképének hihetősége. Annak a ténynek, hogy időnként feszültséget érzünk a hit és tudomány között, van egy mélyebb oka, amelyet teljesen kiküszöbölni nem is lehet. Ez az ok a következő: ahhoz, hogy a hívő ember a vallás igazságait megértse és kibontsa, szüksége van egy bizonyos világrépre, amelyet az adott kor világrépéből kölcsönöz. Ez a világrép azonban a tudomány fejlődése folytán változik, hol lassan, néha azonban ugrásszerűen. Ilyenkor a hívő ember szükségszerűen feszültséget érez a hitigazságok értelmezése és az új tudományos felfedezések megállapítása között. Az ellentét tulajdonképpen nem a hit igazsága és a természettudományok igazsága között áll fenn, hanem az új világrép és a régi világrép között, amelyben a hit igazságait értelmezték és megfogalmazták.

Az Egyház szent és / vagy bűnös? Az Egyház egyszerre szent és bűnös. Szent az Alapítója és Forrása miatt, aki Jézus Krisztus, aki egyedül volt igaz (bűn nélkül) közöttünk. Az Egyház minden tagját Krisztus az életszentségre, vagyis bűntelen életre hívta meg. Ő maga, bár nem követett el bűnt, bűnné lett értünk, vagyis magára vette bűneinket, hogy megszabadítson minket a bűntől. Ennek ellenére az Egyház tagjaiban az életszentség nem mutatkozik meg mindig szembetűnő módon. Vannak, akik életszentségükkel megdicsőítik Istent,

de vannak sajnos olyanok is, akik eltorzítják az Egyház szent arcvonásait. Ez mindig így volt az Egyház története során, ahogy az apostolok sem voltak bűn nélkül (Júdás elárulja Jézust, Péter megtagadja, az apostolok egymás között versengenek, stb.), ugyanígy korunk Egyházában is felfedezhetők a gyengeségek, amiket fájjalunk és meg kell bánnunk, valamint el kell kerülnünk a jövőben. Mindnyájan csak törekszünk az életszentségre, de még sok küzdelmet kell vállalnunk a bűn elleni harcban. Akár papról, akár világi hívőről legyen is szó, az életszentség mindnyájunknak adott feladat és elérendő cél.

Németh Norbert

Éretten Istennel

•••• EGYETEMISTA TÁBOR ••••

keresztény
egyetemistáknak, és
főiskolásoknak

II. János Pál Katolikus
Szakkollégium
SZOMBATHELY

2015. augusztus 28-30.

KI MIT TUD? • SPORT • SZENTMISE
BESZÉLGETÉSEK • ELŐADÁSOK • FILMEK
TÁNC HÁZ • AKADÁLYVERSENY

A tábor egyszerre lelki és szabadidős program, találkozási lehetőség Istennel és egymással.

Részvételi díj szállással és teljes ellátással: 5.000.- Ft
Jelentkezési határidő: 2015. augusztus 10.
Jelentkezni lehet:
II. János Pál Katolikus Szakkollégiumban; 9700 Szombathely, Hollán E. u. 10-12. vagy
szakkollegium@martinus.hu e-mail-címen
Vezető: Dr. Németh Norbert egyetemi lelkész
Programfelelős: Gaspari Gábor
A tábor a Szombathelyi Katolikus Egyetemi Lelkészség szervezésében valósul meg.

Elfogadni és befogadni

Interjú a Kondics családdal

Miért jár egy nem vallásos szülők gyermeke katolikus iskolába? Milyen jó hatással lehet egy katolikus oktatási intézmény a gyermek szellemi és testi fejlődésére? Hogyan látják kívülállók a Katolikus Egyházat? Ezekről a témákról beszélgettem a kőszegi Kondics családdal. Judit, a feleség és Botond, a férj három gyermeket nevelnek és egy családi házas övezetben laknak a határmenti kisvárosban. A kellemes nyáresti beszélgetésből kiderült: összességében több pozitív oldala is van annak, ha egy gyermek egy katolikus közösség tagja.

Mit kell tudnunk rólatok, illetve a gyermekeitekről?

Judit: Botonddal mindketten matematika-számítástechnika tanári szakon végeztünk, egy évfolyamba jártunk. Érdekes, hogy akkor még nem alakult ki vonzalom köztünk. Jóval a diploma megszerzése után alkottunk egy párt, majd lettünk házaspár. Én egyébként pápai származású vagyok, a harmadik gyermekünk születése után a közszférában helyezkedtem el, itt dolgozom Kőszegen.

Botond: A mi családunk kőszegi, én még itt születtem Kőszegen. Jelenleg egy logisztikai cégnél dolgozom Szentgottárdon. Amikor első gyermekünk, Kartal megszületett, úgy döntöttünk, hogy itt telepedünk le. Kartal egyébként most tizenegy éves, ötödikes lesz szeptemberben. Lilla kilencéves, ő a negyedik osztályt kezdi. Flóra pedig négyéves kisövodás.

Kartal a Bersek József Általános Iskolába jár, Lilla pedig az Árpád-házi Szent Margit Általános Iskola tanulója lett. Mi volt az oka annak, hogy nem egy intézménybe kerültek a gyerekek?

Judit: Amikor Kartal iskolába ment, én a Bersek iskolában dolgoztam, így kézenfekvő volt, hogy odajön. Lilla iskolaválasztása a születésével is összefüggésben van. Csípőficammal jött a világra, amit csak a harmadik hónapban vettek észre. Ebből kifolyólag nem tornázhat az iskolai testnevelés órákon. Az a tanító néni pedig, akit mi választottunk volna, testnevelés tagozatos osztályt kapott, így ez kizáró ok lett, másik iskolát kellett keresnünk Lillának.

Volt-e valamilyen vallásos élményetek korábbról, hogy a katolikus iskolában kezdte meg az első osztályt Lilla?

Botond: Igazi vallásos mintát nem hoztam otthonról. Édesapai nagyapámnak volt egy olyan kívánsága, hogy minden unokája legyen elsőáldozó és bérmálkozó. Az igazság az, hogy én ezért kezdtem el templomba járni, még

ministráltam is hétköznaponként. Seregély István, későbbi érsek úr volt akkor Kőszegen a plébános. Nagyönjószelemiségben nőttünk fel a keze alatt, motiválni tudott minket, hogy járjunk ministrálni, de a vallásos témákban nem mélyültem el igazán.

Judit: Én sem kaptam vallásos nevelést, még annyit sem, mint Botond. Édesapám a szocializmusban ügyvezető igazgató volt, nem szabadott a családnak templomba járni. Azt csak később, a halála előtt mesélte el édesanyám, hogy titokban volt egyházi esküvőjük apukámmal, sőt a nővéremet titokban meg is keresztelték. Édesapám Lilla elsőáldozása után mondta el, hogy ő bérmálkozó is volt, de az én vallásos nevelésem teljesen kimaradt. A vallással akkor kerültem közelebbi kapcsolatba, amikor a Pápai Református Gimnáziumban tanítottam.

Hogy fogadtak titeket, illetve Lillát az iskolában? Nyitottak voltak arra, hogy felvegyék az intézménybe?

Judit: Az igazgatónő azt kérdezte tőlünk, amikor felkerestük, hogy támogatni fogjuk-e Lillát a vallásos nevelésben, partnerei leszünk-e az iskolának és az itt dolgozóknak, illetve, hogy lehet-e majd elsőáldozó, bérmálkozó a gyermekünk. Mi pedig igennel válaszoltunk.

Botond: Részünkről természetes, hogy elfogadtuk, elfogadjuk, ebből sohasem volt gond. Mikor Judit édesanyja beteg lett és minden hétfőgén utaztunk Pápára, mindig úgy alakítottuk, hogy Lilla el tudjon menni a vasárnapi szentmisére. A mai napig a vasárnapi szentmiséhez igazítjuk a hétvégi programokat. Fontos számunkra, hogy ott legyen és ministrálni is tudjon, látjuk, hogy milyen jó hatással van rá. Pászner Gábor és felesége, akik nagyon jó barátaink, adják meg Lilla számára igazán a vallásos mintát. Nagyon jóban vagyunk, nekik négy gyermekük van és Lillát is „terelgetik”, mi pedig igyekszünk mindenben támogatni őt.

Milyen hatással van a testvérekre, hogy Lilla katolikus iskolába jár, amellyel további más kötelezettségek is járnak?

Judit: Kartalt érdekelték ezek a témák, de most úgy mond a kiskamaszkorba lépett, jelenleg jobban befolyásolja a saját közössége. Flóra a maga módján bekapcsolódik a Lilla által közvetített vallásos életbe: amikor Kartal hörcsöge elpusztult, a kertünkben eltemettük, és ő odaállt a sír mellé, összetette a két kezét és elmondta az asztali áldást, hiszen azt hallja minden étkezésnél Lillától.

Botond: Igazság szerint egyik gyermekünkönél sem erőltetünk semmit. Kartalnak most kellett választania, hogy hittanra vagy erkölcsstanra szeretne-e járni a jövőben. Ő úgy döntött, hogy az erkölcsstant választja. Úgy érezzük, hogy jobb, ha nem erőltetjük a dolgokat. Lillánál sem tettük, és ő maga választotta ezt az utat. Szívesen jár ministrálni, szívesen tanul, bővíti a tudását vallásos téren.

Nem nehéz az a család mindennapi életében, hogy Lillának vannak számotokra idegen, úgymond „más” dolgai?

Judit: Számunkra nem nehéz. Tényleg úgy alakítjuk az életünket, hogy mindenkinek a legjobb legyen. Öröm számunkra, hogy beszél arról, amit tanult, amit hallott. Mindig beszámol arról is, hogy miről prédikált az atya. A hittan leckéket például én kérdezem ki tőle. Nem szégyellem, ha valamit nem tudok. Mindig rákérdézek és ő elmagyarázza nekem.

Lilla nem panaszkodott még arra, hogy miért kell egyedül járnia például a szentmisére?

Judit: Félttem attól, amikor bekerült az Árpád-háziba, hogy hogyan fogjuk rávenni, hogy minden vasárnap templomba menjen, de egyszer sem volt még ilyen problémánk. Nagyon jó tanító néniket kapott, akik bevonták a gyakorlati dolgokba is. Volt olyan eset, hogy a saját születésnapjánál ment el a ministráns társaival a szentmisére, otthagyan a többi gyermeket, mert neki fontos volt, hogy részt vegyen a szentmisén és ministrálhasson. Ő döntött akkor is, mi nem mondtuk neki.

Botond: De volt olyan is, hogy egy hétköznap Kartal évzárójáról ő előbb eljött, hogy tudjon ministrálni. Most már énekkaros is, ezt a fajta tevékenységet is nagyon élvezi.

Nektek igazán van rálátásotok arra, hogy mennyiben más egy egyházi intézményhez tartozni. Miben különbözik az állami iskolától? Mennyire vagytok megelégedve az iskolában folyó oktatással?

Judit: Nagyon jól működik az egyházi iskolában a közösségépítés. Az iskola még el sem kezdődik, de a gyermekek már együtt töltenek egy hétvégét, sőt a szülőknek is rendszeresen szerveznek közös programokat. Az egyházi elemeket beleszövik a mindennapi életbe. Nekem különösen is

tetszik, hogy mennyire toleránsak. Nem erőltetnek semmit, nem teszik szóvá, hogy mi szülők miért nem „térünk meg”, illetve elfogadják azt is, ha valaki más felekezethez tartozik.

Botond: Én úgy látom, hogy az egyházi intézményben jobbak a tárgyi feltételek. Emellett pedig több idő jut külön-külön a gyermekekre, két tanítónő jobban tud az egyéni problémákra figyelni, azokat megoldani. Úgy érzem, hogy a mai kor negatív hatásai nem érik el a gyerekeket annyira, illetve ha elérik is, azt már érettebb szemmel látják.

Judit: Ennek az is lehet az oka, hogy a hittanórákon nemcsak az adott leckét beszéljük meg, hanem aktuális problémákról is szót ejtenek. Mindenki nyílt szívvel elmondhatja a problémáját az iskolában.

Van esetleg olyan dolog, ami szerintetek rosszul működik az Egyházban vagy elzárkózásra készítet az Egyháztól?

Botond: Amikor azt hallom vissza, hogy mi csak kiteszük a gyereket a templom előtt, majd érte jövünk mise végén, akkor az nagyon megérint és nem gondolom, hogy ez jó hozzáállás. Mi a gyerekünket támogatjuk abban, amit szeret. Mi nem járunk templomba, de minden héten úgy alakítjuk az életünket, hogy Lilla el tudjon menni.

Judit: Én úgy érzem, hogy nem hívóként megjártszanám magam, ha mennék Lillával együtt a templomba, nem valóságként degradálnám a többiek hitét. Ameddig szentmisénaplót kell vezetni, hogy a gyerek bizonyítsa, hogy volt szentmisén, addig azért a gyermekben is felmerül a kérdés: miért nem hisznek nekem. Mi azt szeretnénk, hogy Lillának jó legyen. Egyébként azt látjuk, hogy minden az elfogadásról szól és ez az iskolában, a baráti társaságban nagyon jól működik. Mi megvárjuk és csöndben maradunk, ha a többiek imádkoznak étkezés előtt, ők pedig elfogadják, hogy mi nem imádkozunk. Az Egyházban több nyitott ablakra lenne szükség. Jó lenne, ha minden egyes hívó és nem hívó az elfogadás útjára lépne.

H. Pezenhófer Brigitta

RÖVID HÍREK

A Szentatya június 27-én kelt motu proprio intézkedésével a Római Kúria új szervét hozta létre, Kommunikációs Titkárság néven. Ferenc pápa szándéka, hogy az újjászervezés juttassa érvényre mindazt, ami az Apostoli Szentszék kommunikációs tevékenységében az idők folyamán kifejlődött, továbbá határozottan haladjon az integráció és az egységes vezetés felé. Az új Kommunikációs Titkársággal a Szentszék kommunikációs rendszerre hatékonyabban válaszol majd az Egyház küldetésének igényeire.

A pápai helikopter-leszállópályát a római gyermekkórház rendelkezésére bocsátják. A kritikus egészségi állapotban levő gyermekeket szállító mentőhelikopterek mostantól a vatikáni leszállópályán is landolhatnak, hogy meggyorsítsák a gyerekek eljutását a Gyermek Jézusról nevezett Vatikán közeli gyermekkórházba.

Ferenc pápa latin-amerikai útja kifejezetten pozitívan sikerült: a pápa megmutatta, hogy lehetséges a változás. A lakosság nagy bátorításként fogadta szavait: bizalmat öntött lelkükbe, a jövő reményét csillantotta meg. Hirdette az irgalmasság evangéliumát, amely segíti építeni a szolidaritás és a szeretet jobb világát, amely lehetővé teszi azoknak a rendszereknek a megváltoztatását, ahol az anyagi érdekek keresése mögött háttérbe szorul a közösség és az egyes emberek java.

„Gyűlölet és kiengesztelődés a Bibliában” címmel augusztus 27. és 29. között rendezik meg Szegeden a Szent Gellért Szemináriumban a Szegedi Nemzetközi Bibliikus Konferenciát. A konferencia védnökei Jakubinyi György érsek, Kiss-Rigó László püspök, Joachim Gnllka német teológus, Szuromi Szabolcs Anzelm Opraem, a PPKE rektora és Martos Levente Balázs, a Pápai Bibliikus Bizottság tagja. A konferencia előadásai nyitottak, szabadon meghallgathatók mindenki számára, aki a szentírásstudomány iránt érdeklődik.

AZ OLDALT ÖSSZEÁLLÍTOTTA: KOVÁCS JÓZSEF

A HÍREK FORRÁSA: MAGYAR KURÍR

El nem mondott gondolatok

A barátság az egyik legnagyobb ajándék, amelyet egy fiatal birtokolhat és felkínálhat. Milyen nehéz barátok nélkül élni! Az egyik legszebb dolog, amit Jézus mondott: „Barátainknak mondalak titeket, mert mindent tudtul adtam nektek, amit Atyámtól hallottam.” (Jn 15,15) A keresztények egyik legnagyobb titka abban gyökerezik, hogy Jézus barátai. Amikor szeretünk valakit, akkor mellette állunk, gondozzuk, segítünk neki, nem hagyjuk magára. Így viselkedik Jézus velünk: soha nem hagy magunkra. A barátok támogatják, elkísérik, védelmezik egymást. Ezt teszi velünk az Úr.

Szent Ignác híres elmékedése a két zászlóról, a kegyelem és a kárhozát lobogójáról, a jó és a rossz küzdelméről: a zászló egyik oldala az ördögé, a másik Krisztusé. Egy kicsit olyan ez, mintha két csapat állna szemben egymással két különböző mezben, és azt kérdeznék tőlünk: melyikben szeretnénk játszani?

Kivel akarsz játszani az életben? Szent Ignác szerint az ördög, hogy játékosokat toborozzon, gazdagságot, dicsőséget, hatalmat ígér. Jézus ezzel szemben nem kínál nekünk sztárokéhoz hasonló életet, hírnevet, hanem éppen ellenkezőleg: egy csapatban játszani vele felhívás az alázatra, a szeretetre, testvéreink szolgálatára. Jézus nem hazudik nekünk, komolyan vesz minket.

Jézus egy másik utat mutat meg. Vezetőedzőként azt mondja játékosainak: boldogok a lelki szegények, boldogok, akik sírnak, boldogok a szelídek, azok, akik éheznek és szomjazzák az igazságot, az irgalmasak, a tiszta szívűek, a békességesek, akiket az igazságért üldöznek. És így fejezi be szavait: örvendjétek mindezért (vö. Mt 5,1-12).

Ferenc pápa előre tervezett, de el nem hangzott beszéde a paraguayi fiatalokhoz

EGYHÁZJOG

A beleegyezés lehetséges hiányosságai I.

Tudatlanság, tévedés

A hogy azt már többször is megfogalmaztuk, az egyházjogban általános alapelv, hogy érvénytelen az a cselekmény, amit olyan tudatlanságból vagy tévedésből végeztek, ami a cselekmény lényegét érinti, vagy annak egy elengedhetetlen feltételére vonatkozik. Ennek oka az, hogy minden felelős emberi cselekvésnek tudva és akarva kell történnie.

Ezt azt jelenti a házassági beleegyezést nézve, hogy a valós beleegyezésnek külső és belső következményeknek kell megfelelnie ahhoz, hogy valóban létrehozza a köteléket. Egyrészt tartalmában

minden lényegi elemének meg kell lennie, másrészt a félnek alapvetően tudnia kell, mire vállalkozik, harmadrészt megfelelő szándékkal kell rendelkeznie, negyedrészt pedig kellő szabadsággal kell bírnia. Amennyiben ezek az elemek adott mértékben hiányoznak, úgy annak a beleegyezés lényegi hiányossága lesz a következménye. A kánonjogtudomány az értelem és az akarat részéről fennálló hiányosságként szokta ezeket számon tartani. A hatályos egyházi törvénykönyv a következő lényegi hiányosságokról beszél: tudatlanság, tévedés, megtévesztés, kényszer és félelem, feltétel és a részleges kizárás.

Tudatlanságról akkor beszélünk, ha nincs meg a kellő ismeret a házasságkötéshez, mert minimális ismeret nélkül nem lehet felelősen akaratot nyilvánítani, mert az akarás nélkülözhetetlen feltétele a minimális ismeret. A tévedés hamis ítéletet jelent. Van a tévedésben egyfajta tudatlanság, de nem pusztán ismerethiány, hanem téves ismeret.

Ahhoz, hogy a felek ne szenvedjenek tudatlanságban a házasságot illetően, tudniuk kell, hogy 1. a házasság csak egy férfi és egy nő között jöhet létre, amelynek 2. bensőséges kapcsolatnak kell lennie, 3. amely állandó életközösséget jelent, azaz egész életre szól és kizárja az alkalmi kapcsolatokat is. 4. A házassági szövetség természetétől gyermekek nemzésére (valamilyen szexuális kapcsolat útján), nevelésére és a felek javára irányul. Normál esetben, különösen is a mai felvilágosult világban, ezt a kellő tudást a serdülés után vélelmezni szoktuk.

A kánonjogtudományban a tévedés vonatkozhat a jogra, vagy valamelyik jogilag jelentős tényre, de a tévedés lehet lényegbeli vagy nélkülözhetetlen feltételre vonatkozó, és lehet nem lényegi. A jogi tévedés a házasság természetét érinti és a lényegi tulajdonságait. A ténybeli tévedés vonatkozhat a személyre és a személy tulajdonára is.

A személyben való tévedés esetében, amely igen ritkán fordul elő, lényegi tévedésről van szó, mivel a másik fél azonosságában van a tévedés. A személy tulajdonságában való tévedés esetében a tévedés okot ad a házasságkötésre, ám ez nem teszi érvénytelenné a házassági szerződést, kivéve ha azt közvetlenül és főként akarták, vagyis ha elengedhetetlen feltételként szabták. A közvetlenül és főként akart tulajdonságban való tévedés lényegében nem az értelem, hanem az akarat részéről való beleegyezési hiányosság.

Alapelv az egyházjogban, hogy 1. a személyben való tévedés mindig lényegi tévedés, azaz érvénytelenítő hatású, 2. a személy tulajdonságában való tévedés, ha azt főként és kifejezetten akarták, akkor az is lényegi tévedés, mivel elengedhetetlen feltételként szabták, következésképpen érvénytelenítő hatású, de 3. semmilyen más tulajdonságbeli tévedésnek nincsen érvénytelenítő hatása.

Déri Péter

LITURGIA

A SZENTSÉGEK LITURGIÁJA

A felnőttkeresztelés szertartása

Az Egyházi Törvénykönyv előírja, hogy „hacsak súlyos ok nem szól ellene, azt a felnőttet, akit megkeresztelnek, rögtön a keresztség után bérmálják is meg, és vegyen részt az eucharisztia ünneplésében úgy, hogy maga is szentáldozáshoz járul”. Összetett szertartásról beszélünk tehát a felnőttkeresztelés kapcsán: egyetlen alkalom keretében sor kerül a keresztelésre, a bérmálásra és az elsőáldozásra, vagyis mindhárom beavató szentségben való részesedésre.

A felnőttek beavatását általában húsvét vigíliájának szent éjszakáján ünneplik. Ha a beavatás nem ekkor történne, gondoskodni kell arról, hogy az ünneplés húsvéti jellege kiemelkedjék – ezt segíti, hogy sajátos szövegű szentmise mondható ilyen alkalommal.

A szertartás menete követi a húsvéti vigília szertartást: a homília után elimádkozzák a Mindenszentek litániáját, majd megáldják a vizet. Ezután a keresztelendőket ellentmondanak a sátánnak és hitvallást tesznek. Következik a keresztelés cselekménye és a keresztség hatását megvilágosító szertartások: a fehér ruha és az égő gyertya átadása, hasonlóan a gyermekkeresztelés szertartásához. Majd sor kerül a bérmálásra: rövid beszéd után a celebráns mindkét kezét kiterjeszti a bérmálkozók fölé és a Szentlélek kiadásáért könyörög. Egyenként krizmával kenik meg a bérmálkozók homlokát, mondva: „N. (=bérmálkozó védőszentje), vedd a Szentlélek ajándékának jelét!” A megbérmált Ámennel felel, majd a celebráns „Békesség veled!” szavaira azt válaszolja: „És a te lelkeddel.”

A szentmise a Hitvallást elhagyva – mivel arra a keresztelés kapcsán már sor került – az egyetemes könyörgésekkel folytatódik. Végül a szentáldozáskor az újonnan megkeresztelt először veszik magukhoz az Eucharisziát, ezzel lesz teljessé a beavató szentségekben való részesedés.

Ipacs Bence

Jubiláns házaspár találkozója

▲ A házasság érték és szentség, mondta Veres András megyéspüspök Szombathelyen, a jubiléus házaspárok számára rendezett találkozón. Közel 500, évfordulójukat az idei évben ünneplő házaspár vett részt az eseményen.

▼ Július 4-én Segetiben (Szlovénia) „Béke útján” információs emléktáblát állítottak a szombathelyi 350. számú Szent Márton Cserkészcsapat tagjai, hogy tisztelegjenek az I. világháború hősei előtt.

Emléktábla avatás Szlovéniában

Becsehelyi hívek Celldömölkön

▲ Július 2-án fogadalmi búcsújukra érkeztek a becsehelyi hívek a celldömölki Nagyboldogasszony-kegytemplomba. Kirner Zoltán atya mellett Böjti Balázs és Bihal Zoltán újsírók is koncelebráltak a szentmisén.

▼ Július 5-én, vasárnap ünnepelte búcsúját Alsóberkifalu hívő közössége. A búcsúi szentmise bemutatója és szónoka dr. Korzenszky Richárd atya, a tihanyi apátság perjele volt. A szentmise zenei szolgálatát az ifjúság vállalta el.

Alsóberkifalu búcsúi ünnepe

Megemlékezés Csehimindszenten

Július 4-én Mindszenty József bíboros, hercegprímás újmiséjének 100. évfordulójára emlékeztünk. Az ünnepségen részt vettek a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia tagjai és Alberto Bottari de Castello apostoli nuncius is.

PROGRAMAJÁNLÓ

augusztus 28-30. (péntek-vasárnap) Egyetemista tábor (Szombathely, II. János Pál Katolikus Szakkollégium) • **augusztus 29. (szombat)** 24 órás szentségimádás (Szombathely, Székesegyház); **10.30 óra** Papok és szüleik zarándoklata (Szentgotthárd-Zsida) • **szeptember 1. (kedd)** A Szent Márton-ereklye zarándoklata (Cák, Szent Péter és Pál apostolok templom) • **szeptember 12. (szombat)** A Szent Márton-ereklye zarándoklata (Vasvár, Szent Kereszt felmagasztalása Plébánia) • **szeptember 13. (vasárnap)** A Szent Márton-ereklye zarándoklata (Gersekarát, Szent Kereszt felmagasztalása Plébánia)

A Szombathelyi 8-as újra beindul

Ez év áprilisában kéthónapos kíséreltetbe fogott a Szombathelyi Katolikus Egyetemi Lelkészség csapata. Arra vállalkozott a lelkészség, hogy egy, a budapesti jezsuita 8-ashoz hasonló szentmisét indítson el vasárnaponként este 8 órakor a szombathelyi Jézus Szíve zárda-templomban. A kíséreltet eredményei kézzel foghatók: stabil 60-70 fő vett részt a miséken, alakult egy új zenekar és az emberek is jó kedvvel távoztak minden alkalom után.

A szentmiséket mindig más atya tartotta: hol egy szombathelyi plébániáról, egy szerzetesrendtől jött valaki, vagy éppen egy olyan atya, akihez több falu szolgálata is tartozik. Így betekintést nyerhettünk az egyházmegye papságának közösségébe, és persze a tartalom és a forma szempontjából is változatos prédikációkat hallhattunk. Ministránsok szolgálták a liturgia gördülékenységét, és önként jelentkező hívők olvasták fel az olvasmányokat. A hívők többnyire az egyházközség tagjaiból, egyetemistákból, szakkollégistákból, MOB házasságokból, gimnazistákból, volt szentignácós szakkollégistákból, bérmlásra készülőkben vagy cserkészekből került ki.

Az induláshoz Brandisz Mártonék zenekara adta meg a kísérő zenei szolgálatot, de a szállósi templom zenészei is kíséretet adtak egy

alkalommal. Sőt, fiatal tehetségek-ből összeállt egy remek zenei csapat, akik együtt készültek 4-5 alkalomra, és végül nevet is adtak maguknak, ők az Akkord.

Az alkalmak után az agapén teázás és sütizés közben új ismeretségek köttetek vagy régi barátok találkoztak. Ugyanakkor ez a szentmise azokat is szolgálja, akik vasárnap nem tudnak eljutni misére, csak este 8 órakor. Szeretnénk köszönetet mondani az atyáknak és mindenkinek, aki az este 8-as mise létrejöttét támogatta.

A következő szentmisét szeptember 6-án este 8 órakor Németh Norbert atya tartja. Várjuk a fiatalokat és a régebb óta fiatalokat szeptembertől is!

A szervezők

Szent Márton

Szent Hilariusz

Az Istent kereső Márton

Márton már gyermekként is kereste az Istent és soha nem tudott betelni vele. A reánk maradt adatok szerint „e kíváló ifjú szent gyermeksége szinte első éveitől kezdve Isten szolgálatára vágyódott [...], már tízéves korában szülei akarata ellenére egy templomhoz menekült, és kérte, hogy katekumen lehessen”. Istenkereső vágya tette vonzóvá számára a magányt, hiszen „midőn tizenkét éves lett, a pusztaiba kívánczolt.”

Hittani ismereteinek elmélyítése okán kereste fel korának egyik legismertebb, leghitelesebb tanítóját, akit mesteréül választott: Szent Hiláriuszt, Pictavium püspökét. „Márton, felhagyva a katonai szolgálattal, elment Szent Hilariuszhoz, Pictavium (Poitiers) város püspökéhez, akinek Isten titkaiban való hite miatt ekkoriban csodálatos híre volt, és nála is maradt egy ideig.”

Az Istennel belső barátságban élők mindig is vonzóak voltak. A szentek története számos olyan személyt ismer, akikben annyira felizzott az Istennel való közösség, hogy mágnesként vonzották magukhoz az istenkeresőket. Ilyen volt többek között a 19. sz. első felében az ars-i plébános, Vianney Szent János, a 20. században Szent Pio atya, akik, bár mérhetetlenül szerények voltak, mégis tömegeket vonzottak a gyónatószékhöz.

A 4. században élt Mártont is titokzatos belső vágy hajtotta. Talán olyasféle, amit Ady Endre így formált szavakba: „Szívemben, idegimben kiabál

nagy lárma, / Téged keres Fölség / Isten, a Tied minden.” Egyszerűen nem tudott betelni az Istennel, és zavarta minden külső tényező, ami ettől elvonta, bár a világ számára természetes volt.

Az Istennel való folyamatos belső kapcsolata emberileg értelmezhetetlen bátorsággal és nyugalommal töltötte el életének számtalan kritikus helyzetében. Mindig ura volt a helyzetnek, akár amikor elhagyatott helyen rablókkal találkozott, akár amikor a sátánt látta nem is egyszer szemtől szemben, akár amikor a császár szemébe kellett megmondania az igazságot.

Száma a remeteség, mind Gallinaria szigetén, mind Liguegében, mind Marmoutier-ben, az Istennel való szüntelen párbeszéd színtere volt. Márton ma sem múló hatása egyedül a belőle kiáradó isteni erővel értelmezhető.

Horváth József

Mit szólna, ha már 5.000 Ft értékű vásárlás esetén is postaköltség nélkül rendelhetne 1.500-féle katolikus kiadványból?

**A szombathelyi Martinus Könyvesboltban van erre lehetőség!
Látogassa meg webáruházunkat még ma! * www.martinuskiado.hu**

A „jókedv rendje”

Egy szerzetesrend, amelyhez újabb korban itt-ott egy olyan jelző társul, mint „a jókedv rendje”, sokak szemében szimpatikusnak tűnik, másokban megütközést keltethet. Nyilván az amúgy is sokértelmű „jókedv” szó kizárólagos kisajtítására senki nem tarthat igényt, mégis ez a szó és a mögötte rejlő szentségi lelkeség valóban egyfajta zsinórmértéket jelent a Szalézi Szent Ferencről nevezett újkori szerzetestársulás, a szaléziak számára.

A ki alapítónk, Bosco Szent János (1815–1888) igen színes, kalandos életpályáját megismeri, megérti a szaléziak tőle örökölt meggyőződését, hogy a jó Isten – minden evilági szenvedésen túlmutatóan – az öröm Istene, és teremtményeire ezt az életformáló állapotot szeretné kiárasztani. A szaléziak ennek az evangéliumi lelkeségnek küldöttéi, közvetítői szeretnének lenni elsősorban a társadalom peremén sokszor védtelenül élő fiatalok számára. (Jelen sorok írója korafelnőtt, érettségi utáni szakmunkásként Don Bosco csodálatos életútjától elbűvölve fedezte fel hivatását.)

Az iparosodás káros mellékhatásaitól szenvedő Torinóban Don Bosco elsősorban a kitaszított, szegmentált fiatalok felé kezdeményezett kapcsolatfelvételt, igen sokoldalú, befogadó lélekkel elsősorban a bizalom megnyerése, elmélyítése útján és tudatosan felépített koncepció

alapján. Elég legyen itt csak annyit megjegyezni, hogy védőszentjüként tisztelik többek között a bűvészek, artisták, mutatóványosok, az iparos ifjúság és a könyvkiadók... Fő céljának tartotta, hogy pozitív életcélt adjon, és pedig a hitre, a kétkezi kreatív munkára és a közösségi életre nevelés által, amelyek szerinte az alapvető életöröm számára döntően meghatározók.

Alapítónk mindig közösségben gondolkodott, oda akarta befogadni és beépíteni védenceit. Egy ilyen Don Bosco-i intézmény a befogadó, családias hangulatú otthonnak, életre nevelő iskolának, lelket és kapcsolatokat erősítő templomnak és a felszabadult játéktérnek négyes ötvözete, amelyet ő „Szalézi Oratóriumnak” nevezett, kibővítve és egyedivé fejlesztve Néri Szent Fülöp korábbi hasonló elképzelését. 1859-ben legelszántabb ifjú segítőtől szerzetesrendet alapított, amit forradalmi újszerűsége miatt hosszasan utánjárás után csak 1874-ben szentesített az Egyház, de akkorra már futótűz gyorsasággal szapo-

rodtak mind Itália határain belül, mint azon kívül a szalézi intézmények, növekedett a belépők száma. Don Bosco alázatos egyháziasságát jellemzi, hogy lélekmentő műveiből nemcsak a szalézi rend, de a különböző egyházmegyék számára is sok száz papi hivatás támadt. Még életében misszionáriusokat küldött a szívügyének tekintett Dél-Amerikába, utódai pedig ezt a missziót Európa nagy részére, és a többi földrészekre is kiterjesztették.

A szaléziak számára a nevelői, személyes minőségű, lélekmentő kapcsolatfelvételnek ma sincs megszabott határa vagy formája. Az új projektek közül csak az utóbbi időben hallottam cirkuszról, szalézi bűvészből, mozgó oratóriumi játszóbusról, szegény gyermekek étkeztető programjáról, migráns-pasztorációról, ebolabetegek ápolásáról... A jókedv kötelez, hiszen az egyszerre a test-lélek harmóniája, a lélek nyugalma és pedagógiai missziós eszköz a fiatalok között. 130 országban 14500 szalézi szerzetes tevékenykedik ifjúsági centrumokban, oratóriumokban, ipari szakiskolákban vagy más oktatási intézményekben, plébániákon, saját alapítású sportklubokban és egyéb újalapítású projektekben.

Hazánkban a felozlatáskor 240 szalézi szerzetes volt, ma 35 szalézi szerzetes él és tevékenykedik 5 rendház (köztük Szombathely) 12 intézményében. Idén augusztus 16-án ünnepeljük Bosco atyánk 200. születésnapját.

Csány Péter SDB

Paphoz vagy világihoz?

Több templomban világi hívők segítenek az áldoztatásban. Számomra ez megszokhatatlan. Bűn, ha direkt nem hozzájuk megyek áldozni?

Számos lelkipásztori feladat elvégzésében világi hívők is tudnak segíteni. Ezek rendszerint olyan liturgikus és nem liturgikus feladatok, amelyek nincsenek az egyházi rendszerségéhez kötve. A szükséges képzésen való részvétel után és püspöki engedéllyel nem felszentelt hívők is – férfiak és nők egyaránt – segédkezhetnek többek között a szentáldozásnál. Ez leginkább akkor fordul elő, amikor az áldozók száma olyan magas, hogy a szentáldozás ideje aránytalanul meghosszabbodna.

Sokszor valóban nehezen fogadja el egy-egy közösség e lelkipásztori munkatársak szolgálatát. Munkájuk viszont szükséges ahhoz, hogy a lelkipásztorok elsősorban olyan lelkipásztori ügyekkel tudjanak foglalkozni, amelyet helyettük más nem tud ellátni. Mikor egyes feladataikat megosztják a világi hívőkkel, ők így tudatosan részt vehetnek Jézus Krisztus általános papságában. A lelkipásztori munkatársakban tehát a hívő közösség képviselőit kell látnunk.

Nyilvánvalóan nem bűn, ha valaki nem hozzájuk megy áldozni. Viszont érdemes nyitogatni a szívünket és az értelmünket, hogy ne gördítsünk akadályt az isteni kegyelem elé, csak mert nem úgy érkezik, ahogyan

azt mi megszoktuk. Másfelől pedig gondoljunk arra is, hogy mi hogyan éreznénk magunkat, ha szolgálatunkra hívő testvéreink nem tartanának igényt.

Kürmyek Róbert

FILMAJÁNLÓ

Kritikus szemmel

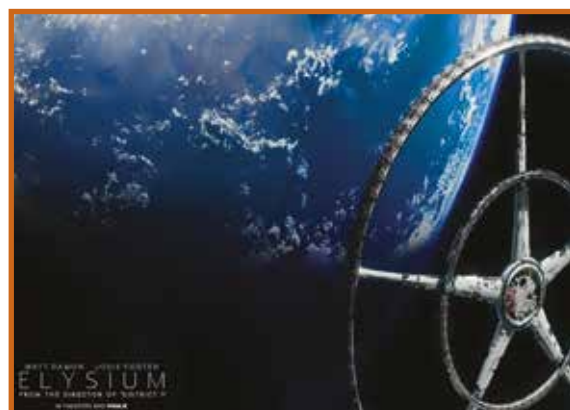
Annak idején iskolás fejjel érdeklődve olvastam Jonathan Swift regényét Gulliver utazásairól. A történetnek a fantázián túl mégis igazságíze volt – szépen csomagolt társadalomkritika.

Két hasonló témájú filmet ajánlunk Neill Blomkamp rendezésében, amelyek szintén társadalomkritikák – a menekültáradatról. Egyik sem nélkülözi a véres valóságot. A merészebb film a 9-es körzet (District 9), mivel ebben a menekültek szó szerint „úrhajótörtek”. Az idegenek saját világuk túlélői, és valamiért eddig bírták az úrhajóban. Miután kiderült, hogy technikai fejlettségük ellenére rászorulnak az emberi segítségre, a beilleszkedés nem zökkenőmentes. Ezért egy elkülönített területen őrzik őket, ami idővel nyomortanyává válik.

Az idegenek visszataszító kinézetük ellenére rendelkeznek szívvel, családdal és a jobb élet reményével. A nyomor viszont vonzza a bűnözést, ezért elérkezik a kitelepítés ideje.

A másik film az Elysium – Zárt világ (jelentése: a boldogok szigete, az istenek kedvenceinek helye a görög mitológiában). A gazdagok, hogy a megszokott életszínvonalon élhessenek továbbra is, földi mennyországot építenek az űrben. Lent, a földi pokolban viszont szegénységben élnek az emberek – éhség, kiszolgáltatottság, járványok –, de a remény él bennük, hogy bejuthatnak az Elysiumra. A kormányzó ugyan emberjogi barát, de a védelmi miniszter nem riad vissza a pusztítástól sem. Viszont idővel a problémák túlnőnek önmagukon, ami a változás szelét hozza majd.

Szakál Szilárd

A Szombathelyi Esperesi Kerület

A püspöki székhely természetes módon mindenütt esperesi központ is egyben. Igaz ez a mi egyházmegyénkre is, ahol Szombathely városának, az ókori Savariának, a legrégebb keresztény múlttal rendelkező településnek és Tours-i Szent Márton püspök szülővárosának a határai ma egybeesnek a Szombathelyi Esperesi Kerületével.

A 8. századtól a salzburgi érsek joghatósága alá tartozó város Istvánnak Gizellával kötött házassága után került a győri püspökséghez, de igazi középkori fejlődését csak 1578-tól számíthatjuk, amikor a vasvári társaskáptalan országgyűlési rendeletre átköltözött nagyobb biztonságot nyújtó falai közé.

Az esperesség elnevezése és kiterjedése az egyházmegye megalapítása óta eltelt 238 évben többször is változott. Az akkor összesen 25 plébániát magába foglaló szombathelyi kerületet Szily püspök az újonnan felállított székesegyházi főesperességen belül két részre osztotta fel. Ezek voltak: a szombathelyi-felső és szombathelyi-alsó kerületek, mely utóbbihoz sorolták a nyolc filiájával egyetlen plébániát alkotó Szombathely városát, valamint Dozmat, Egyházashollós, Egyházasszecsőd (ma: Magyarszecsőd), Ják, Kisunyom, Nagykölked, Nárαι, Rábahidvég, Szentkirály (ma: Szombathely része), Szentléránt (ma: Sorkifalud), Szentlőrinc (ma: Táplánszentkereszt), Szécsen (ma: Vasszécsény) és Vép egyházait is.

Az első módosításra a kerületen belül az oladi plébánia megalapításával került sor 1807-ben, majd 1830-ban a körmendi kerület létrehozásával változtak a határok, ahová öt plébánia került át, végül 1833-ban a kőszegi kerület megszervezésével megszűnt a szombathelyi-alsó illetve -felső kerület, ahonnan Bőd (ma: Nemesbőd) plébániáját az újra csak szombathelyinek aposztrofált kerülethez sorolták.

István Vilmos megyéspüspök 1902. szeptember 30-án a szombathelyi plébániát közvetlenül a székesegyházi főesperes felügyelete alá rendelte, a szombathelyi kerületet pedig újra felosztotta felső (kb. nyugat-délnyugati) és alsó (kb. keleti) részekre, az előbbihez rendelve még Csém (ma: Schandorf, Ausztria) és Nagynarda (ma: Narda) plébániáit a rohonci kerületből.

Mikes püspök 1930-ban szervezte meg Szombathely újabb plébániáit a székesegyházi esperesi kerületbe. Az addigi egyetlen plébánia területének a felosztásával létrejön a székesegyházi főplébánia, a szöllősi Jézus Szíve Plébánia, a ferencesekre bízott Szent Erzsébet Plébánia, a domonkosok által vezetett Szent Márton Plébánia, a szalézi Szent Kvirin Plébánia és a kámoni plébánia. Majd a megnövekedő igények kielégítésére nem sokkal később még újabb lelkipásztori helyeket állítottak fel, úgymint: Herényt

/1946/, a kármelita nővérek kálváriai zárdatemplomából a Szent Kereszt Lelkészséget, a domonkos nővérek templomából pedig a premontrai atyákra bízott Szent Norbert Lelkészséget /1949/, végül a(z új-)perinti lelkeszséget /1950/.

Az 1999-ben kisebb módosításokkal immár harmadszorra egyesített szombathelyi kerületek 2007-ben a „jáki” elnevezést kapták, míg a megyeszékhely nevét a korábbi székesegyházi kerület vette fel.

Egyházmegyénk legutóbbi strukturális átszervezésekor az egyik cél volt, hogy a Szombathely város közigazgatási területéhez tartozó plébániák és filiák alkossanak egy esperesi kerületet. Evégett a Szombathelyen kívüli településeket leválasztották, a kerületet pedig ismét szombathelyi névre keresztelték.

Érthető okokból ez ma egyházmegyénk legkisebb kiterjedésű, de egyben egyik legnagyobb lélekszámú kerülete, melynek tíz plébániáján és lelkeszségén 15 aktív lelkipásztor és számos nyugdíjas és egyéb beosztású pap és szerzetes tevékenykedik.

A történelmi egyházak mellett jó néhány újprotestáns gyülekezet és más vallási közösség is működik a városban.

Nagyon fontos a szerzetesrendek jelenléte: a ferenceseké, szaléziaké és premontréiké, valamint az annunciáta nővéreké, a szociális testvéreké, s legújabban, közel másfél évtized után újra a domonkos nővéreké is.

A város egyházi műemlékei közismertek, de mindig újra megcsodálhatjuk a ferences templom szentélyének több gótikus elemét és Szent Erzsébet-freskóját, a Szent Márton-templomnak napjainkban megújuló belső értékeit, vagy az új szöllősi templom impozáns üvegfestményeit.

A katolikus oktatási és nevelési intézmények az óvodától a főiskolai szintű képzésig mind megtalálhatók, ahogy a szociális és karitatív tevékenységet felvállaló központok is eredményesen működnek.

Aszombathelyi esperesi kerületet Molnár Szabolcs püspöki bírósági helynök, szombathely-kámoni plébános úr vezeti.

Inzsöl Richárd

Ne akarjunk hamis elvárásoknak megfelelni

„Amikor valaki már nem énekel, akkor meghalt az illetőben valami” – mondja Molnár Szabolcs atya. Beszélgettünk a Szombathelyi Esperesi Kerület esperesi, valamint a szombathely-kámoni plébánosi teendőiről, a hitről, a szentmiséről, az egyházjogról és az éneklés szeretetéről.

Emlékszem, amikor pappá szentelése után a Székesegyházban töltötte a nyári hónapokat. Megfigyeltem, hogy bármelyik kánont is imádkozta, mindegyiket szinte kívülről mondta. Ez jó memória vagy nagy odafigyelés kérdése?

Természetesen egy idő után mindenki megtanulja kívülről a kánont, más dolog, hogy van-e bátorsága a szentmisén bevállalni, hogy kívülről mondja. A misekönyv az oltáron egy segédeszköz, mint a színházban a sűgő. Nem is tömjénezzük meg a misekönyvet, szemben az evangéliumos könyvvel. Sok ember éppen a misekánonnal nem tud mit kezdeni: viszonylag hosszú szöveg, nincs benne a nép részéről semmi válasz, akklamáció. Sokan ekkor orrot fújnak, vagy a hangoskodó kisgyerekeket nézegetik. Amikor a hívekre tekintek, akkor van szemkontaktus, tudják, hogy az ő nevükben is imádkozom az Atyához a misekánont. A liturgiában nagyon fontos számomra a természetesség: nagyon zavaró tud lenni, amikor egy papnak a misén más a hanghordozása, hangszíne, gesztusai, mint a mindennapi életben. Amikor valaki szenvtelenül, orrhangon, recitálva, kegyeskedve, szinte már infantilisen egy gyermekmondókához hasonlóan imádkozza a miseszövegeket: ez rengeteg embert elijeszthet.

A liturgia mennyiben segítette a hivatásának választásában?

Nagyon szeretem a liturgiát, szeretek énekelni: akik ismernek, tudják, hogy igyekszem a néppel együtt énekelni a szentmisén minden éneket – sőt olykor helyettük is. Sajnos elfelejtettünk énekelni: bár nálunk ott van a padon az énekeskönyv – Hozsanna, Éneklő Egyház –, olykor külön füzetek is, de a többség a kezébe sem veszi őket. Nekem ez a legnagyobb fájdalmam, és ezt komolyan mondom. Amikor valaki már nem énekel, akkor meghalt az illetőben valami. A liturgiára úgy tekintek, hogy a pap számára egyedi alkalom, hogy találkozzon Istennel és a rábízott hívekkel. Kinek adatik meg Szombathelyen, hogy vasárnap több száz ember előtt beszéljen? Ez óriási ajándék, ugyanakkor hatalmas felelősség is: nem lehet készületlenül az oltár és az ambó elé állni. Aki készületlenül áll oda, a legnagyobb bünt követi el.

Szabolcs atya szerint a hívek vallási életének alakulásában fontos lehet a liturgia és annak értéke?

Ha valaki belecsöppen egy szentmisébe, és nem érti, hogy mi miért van, mit miért teszünk, annak a szentmise valamilyen érthetetlen rituálé lesz csupán. A templomba járó testvéreink többségének fogalma

sincs arról, miért van ott a templomban: az emberek elkésznek, meg sem várják a végén az áldást. Az átváltoztatás után felmutatjuk az Oltáriszentséget, ők meg lehorgasztyák fejüket; ahelyett, hogy föltekintenének az Úr Jézusra, a pad alatt bámulnak valamit. Nagy szükség volna arra, hogy felfedezzük újra a szentmise szépségét!

Szabolcs atya mit tud tenni ennek érdekében?

Gyakran tartottam liturgikus jellegű prédikációkat, amikor a szentmisének egy-egy része került górcső alá, vagy a hirdetésekhez az Élő Víz hátoldalára egy-egy magyarázatot írtam a szentmise adott részéről, vagy régebben elmélkedő szentmiséket is tartottam, amikor a szentmise egy-egy szava, mondata, rítusa került a középpontba. Gyakran tartottam énekpróbát is, vagy a szentmise előtt áténekeltem a hívekkel főleg az ismeretlen énekeket. Persze mindent nem lehet bírni, meg nem is minden az én feladatom, kántorainknak sokkal többet kellene tenni az énekek megszerettségéért, azért, hogy énekpróbák legyenek. Nem elsősorban a kórusnak, hanem a templomba jövő híveknek, vagy hogy a hitoktatóink odaüljenek a gyerekekhez, megkeressék az énekeket, kezükbe adják az énekeskönyvet: annyi-annyi mindent lehetne tenni.

Elmondaná olvasóinknak, hol járt középiskolába és merre tanult?

Pannonhalmán, a bencés gimnáziumban érettségiztem, utána a Pázmány Péter Hittudományi Akadémián tanultam két évet és a Központi Szeminárium növendéke voltam. Utána Rómában tanultam a Gergely Egyetemen.

Az egyházjog mikor került az érdeklődési körébe?

Az egyházjog mindig is érdekelt: meggyőződésem, hogy nagyon sok ember segítségére lehet az egyházjog is élete rendezésében. Jó azt megtapasztalni, hogy valakinek lehet rendezni a házasságát egyháziilag a jog eszközeivel. Az egyházjogot – főleg a válások mai magas száma miatt – igazi lelkipásztori segítségnek és eszköznek tekintem abban, hogy sokak élete, házassága, szentségekhez való járulása rendeződhet.

A római tanulmányok milyen szerepet játszanak az életében?

Szép emlék, de nehogy azt higgye valaki, hogy minden nap Rómával álmodom. Főleg az utolsó két év tanulmányai azok, amelyek most nagyon fontosak, hiszen ekkor már csak egyházjogot tanultam.

Amellett, hogy az egyházmegyei bíróságot vezeti, plébános Szombathelyen, a Krisztus Király Plébánián, valamint 2013 őszétől a kerület esperese. Szabolcs atya szerint mennyiben lehet más a helyzete a szombathelyi esperesnek, mint egy nagyobb terület, több falut és esetleg egy várost tartalmazó kerület esperesének?

Semmiben, ha az irodai dolgokat nézem. Lelkipásztori látogatásokra, találkozásokra pedig már nincs erőm. Nem az esperesnek más a helyzete, hanem a lelkipásztornak. A városban – szemben a faluval – mindenki válogathat: papot, templomot, közösséget. Ez veszélyes lehet akkor, ha mi hamis elvárásoknak akarunk megfelelni, hogy a „keresletnek megfelelően alakítsuk a portékánkat”. A városi vallásosság magán viseli az individualizmus, a fogyasztói szemlélet jellemzőit. Talán még a külső kerületekben – Herényben vagy Szentkirályon – figyelhető meg egyfajta identitás: „én ehhez a városrészhez tartozom”. A falusi ember identitása sokkal erősebb. Civil szinten is ezzel küzd a város. Vajon mit jelent számomra az, hogy szombathelyi vagyok, jelent-e valamit nekem Nyugat Királynőjének városában élni? Ha hiányzik az identitás, akkor gyökértelessé válunk.

Könnyebb vagy nehezebb az egységet munkálni a „nagyvárosban”, mint egyébként?

Egységet létrehozni mindig a legnehezebb. Faluban „túl-ságosan is jól” ismerik egymást az emberek, a városban pedig nem ismerik egymást. Mindkét kiindulási helyzet bonyolult.

Milyen közös találkozási pontok vannak az atyák számára a kerületben?

Havonta van rekollekció, van papi lelkigyakorlat, a közös ünnepek (Úrnapja, papszentelés, bérmálás, Szent Márton ünnepe), és persze nem szervezett formában, ad hoc jelleggel meghívjuk egymást névnapra, sörre, pizzára, egymás egyházközségének ünnepeire, farsangra.

Melyek lehetnek az evangelizáció új vagy megújított lehetőségei Szombathelyen és környékén?

Nem hinném, hogy ez helyspecifikus lenne: nagy lelkesedés, új kifejezőmód és új módszerek kellenek, na meg a Szentlélek segítsége. Az új evangelizáció nem átcsomagolása a dolgoknak, hanem új dolgokat jelent, azaz változást.

Nézzük meg Ferenc pápa lényét: teljesen újraértelmezi mindazt, amit eddig a pápáról, a pápaság intézményéről gondoltunk. Talán újra kellene értelmezni, mit jelent, hogy pap vagyok, mi a plébánia, mit jelent, hogy keresztény vagyok. **Lelkesedés:** enélkül esélytelenek vagyunk. Ha nem égünk, lángolunk valamiért, akkor nem lesz tűz. Unottan nem lehet prédikálni, misézni, szentmisén részt venni. Ha a hívőknek egy-egy mise után visszajátszanának egy videofelvételt, amelyen ők láthatóak, sokan megijednének maguktól. Mi meg, papok, elaludnánk a saját prédikációnkon. Kétélű a dolog. **Új kifejezőmód:** meg kell találni a helyes nyelvezetet. Egy e-mailen, sms-en alapuló kultúrában kegyeskedő, jámborkodó beszédnek, hittanórának nincs helye. Olyan dologról kell beszélni, ami érdekli az embereket. Ez pedig a Biblia, az evangélium. Sok prédikáció nem erről szól, hanem valami morális tanítás csupán. Hívó kereszténynek lenni, templomba járónak lenni azt jelenti, hogy az illető felfedezi azt, hogy ő tanú, tanítvány és küldött egy személyben. Vajon hány templomba járó hívőről tudjuk ezt elmondani, az Olvasó el tudja-e mondani magáról azt, hogy ő nemcsak tanítvány, hanem tanú és küldött is? Feladata van, amely nem a vasárnapi misén való részvétel. Dehogy. Az az erőforrás. A szentmise ad erőt ahhoz, hogy tanúja lehessen Krisztusnak, hogy felfogjam, küldve vagyok a világba, a munkahelyemre a kollégákhoz, haza a családtagokhoz. **Új módszerek:** bizonyára a telekommunikációban rengeteg esély rejtőzik, bár én nem vagyok ebben annyira otthon. Meg nem tudom, hogy az internet hatására mennyi ember tért meg. Esetleg mennyi hagyta el miatta a hitét? Mintha az utóbbiak többen lennének.

Kérem, említsen néhány személyt, akire mint példaképre tekint!

Nekem elsősorban a híveim azok: akik annyi, annyi munka mellett tudnak időt szakítani az egyházközségre, plébániára, a papjukra, az imádságra. Akik sértült, fogyatékos gyermeküket nevelik; akik hősiiesen és hívő lélekkel hordozzák gyermekük, házastársuk elvesztésének terhét; akik nem rúgják fel egyszerre a házasságukat, pedig olykor iszonyatos terheket kell hordozniuk; akik imádkoznak otthon a családban; akik nem engedik, hogy a média, a fogyasztói társadalom, a divat, a trend szabja meg az életüket; akik egyéniségek, nem tömegemberek. Rengeteg példaképem van közöttük; a 16 év alatt, amióta pap vagyok, sok csodálatos embert és életet ismertem meg.

Salamon Viktória

A HÓNAP KÖNYVEI

A HARMAT KIADÓ KÜLÖNLEGES AJÁNLATA

 <p>Aboldogság Hátszín 50% 2500 FT HELYETT CSAK 1250 FT</p>	 <p>MIKE MASON A GYEREKEK MISZTÉRIUMA 50% 2900 FT HELYETT CSAK 1450 FT</p>	 <p>Dr. Lex & Leslie Parratt kapcsolat-klinika 50% 2500 FT HELYETT CSAK 1250 FT</p>	 <p>GARY CHAPMAN Segítség, rokonok lettünk! 50% 2200 FT HELYETT CSAK 1100 FT</p>
 <p>GARY CHAPMAN LORINE PALMER 50% 2900 FT HELYETT CSAK 1450 FT</p>	 <p>GARY CHAPMAN LORINE PALMER 50% 2900 FT HELYETT CSAK 1450 FT</p>	 <p>GARY CHAPMAN LORINE PALMER 50% 2900 FT HELYETT CSAK 1450 FT</p>	 <p>GARY CHAPMAN LORINE PALMER 50% 2900 FT HELYETT CSAK 1450 FT</p>

A FENTI KÖNYVEK 2015. AUGUSZTUS 1. ÉS 31. KÖZÖTT KEDVEZMÉNYES ÁRON VÁSÁROLHATÓK MEG A MARTINUS KÖNYVESBOLTBAN!

Martinus Könyv- és Folyóírat Kiadó + Martinus Könyvesbolt

9700 Szombathely, Berzsényi Dániel tér 3. + 9701 Szombathely, Pf. 41.

Telefón: 94/513-191 + Mobil: 30/659-7320 (mátrix) + E-mail: info@martinuskiado.hu

Webáruház: www.martinuskiado.hu + Közösségi oldal: www.facebook.com/MartinusKiado

A Szentatya augusztus havi imaszándékai

Egyetemes szándék: Hogy mindazok, akik önkéntesként dolgoznak, nagylelkűen szolgálják a szücséget szenvedóket.

Evangelizációs szándék: Hogy önmagunkból kilépve képesek legyünk odaállni mindazok mellé, akik az emberi és társadalmi kapcsolatok perifériáján élnek.

József Attila:

CSENDES KÉVÉBE...

Csendes, kévébe kötött reggel
zsömle-zizegésű világ,
porhanyó falucska, mondd el
a lágy kenyér dalát.

Ím, a könnyű szél elősurran,
tereget szép búzamezöt
tovaringatja lágy fodorban
a zümmögő időt.

„Végső óráim gyötrelmében ágyam mellett lássalak,
hogy majd egykor fönt az égben mindörökké áldjalak.”

A szombathelyi püspök – a hozzátartozók nevében is – az örök élet reményében tudatja, hogy Gergely Ferenc ny. plébános, életének 77., áldozópapi szolgálatának 34. évében, 2015. július 2-án a betegek kenetével megerősítve kőszegfalvi otthonában elhunyt. Szeretett paptestvérünkért az engesztelő koncelebrációs szentmisét 2015. július 8-án, szerdán 9 órakor mutatták be a vépi plébánia-templomban. Holttestét aznap 10 órakor végakaratának megfelelően a vépi temetőben helyezték örök nyugalomra.

Adj Uram örök nyugalmat neki!
Requiem aeternam dona ei Domine!

